

LEUK LATIJN LEREN
MET STRIPJES
DEEL II

LEUK LATIJN LEREN

MET STRIPJES

DEEL II

Ls Coronalis

Ls Coronalis

ISBN 9789402188066

Omslagontwerp Ls Coronalis

© 2019 P en B Cornelissen, Hamont-Achel, Belgium

Met uitzondering van de in of op grond van de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher.

Eerste druk

Inhoud

De bijsluiters.....	5
Lectio decima: Pecunia non olet.....	6
De bijvoeglijke naamwoorden van de eerste klasse type magnus	7
De mannelijke zelfstandige naamwoorden van de tweede groep op er.....	9
De bijvoeglijke naamwoorden van de eerste klasse type pulcher	9
De bezittelijke voornaamwoorden	10
Lectio undecima: Sapiens	18
De bijvoeglijke naamwoorden van de tweede klasse	19
Lectio duodecima: Parasitus	30
Het bijwoord	31
Herhalingsoefening: Zeg in het Latijn.....	39
Lectio tertia decima: Ius Romanum	44
Het betrekkelijk voornaamwoord en de betrekkelijke bijzin	45
Het aanwijzend voornaamwoord is-ea-id	46
Lectio quarta decima: Rixa.....	54
Het futurum simplex.....	55
Lectio quinta decima: Vanitas.....	65
Het aanwijzend voornaamwoord	66
Uitwerkingen van de opdrachten	78
Grammaticaal overzicht	87
Woordenlijst.....	105

De bijsluiter

We gaan verder op een eenvoudige en leuke manier Latijn leren. Iedere les begint met **een stripje**. Probeer dit stripje *met* de tekeningen te begrijpen.

Vervolgens volgen **de grammaticale uitleg** en **de vertaling** van het stripje.

Vergelijk de vertaling met de Latijnse tekst. De vertaling is heel letterlijk.

De woordenlijst geeft de nieuwe woorden van iedere les.

De oefeningen zetten je verder op pad.

Probeer de **Latijnse zinnestelsels** aan het begin van iedere les te **memoriseren**, doe hetzelfde met **het vocabularium** en de **grammaticale rijtjes**, maak dan de opdrachten.

De uitwerkingen staan achter in het boek.

Besteed ook zeker de nodige aandacht aan **de culturele weetjes** aan het einde van iedere les.

Achter in het boek vind je **een overzicht van de behandelde grammatica en een woordenlijst**.

Herhaal constant!

Repetitio est mater studiorum!

De herhaling is de moeder van de studie!

Lectio decima: Pecunia non olet.

De bijvoeglijke naamwoorden van de eerste klasse type magnus

Een **bijvoeglijk naamwoord of adjectief** is een naamwoord dat extra informatie geeft over een zelfstandig naamwoord of substantief waar meestal naast staat. Bijvoorbeeld: de grote lupiter. In het Latijn congrueert het bijvoeglijk naamwoord met het zelfstandig naamwoord waarover dit bijvoeglijk naamwoord informatie geeft. Dat wil zeggen: het bijvoeglijk naamwoord krijgt een bepaalde uitgang die zich richt naar **het geslacht** (mannelijk, vrouwelijk of onzijdig), **het getal** (enkelvoud of meervoud) en **de naamval** (nominativus, vocativus genitivus, dativus, accusativus of ablativus) van het zelfstandig naamwoord waar het bij hoort. Bijvoorbeeld: lupiter magnus, de grote lupiter.

De bijvoeglijke naamwoorden kunnen in het Latijn **vóór of achter** het zelfstandig naamwoord staan. In de woordenlijst staan naast de nominativus mannelijk enkelvoud de vrouwelijke en de onzijdige uitgang. Als het bijvoeglijk naamwoord van de eerste klasse **mannelijk** moet zijn, dan wordt het verbogen zoals **dominus**, moet het bijvoeglijk naamwoord **vrouwelijk** zijn, dan wordt het bijvoeglijk naamwoord ofwel

verbogen zoals **femina**. De **onzijdige** vorm van het bijvoeglijk naamwoord wordt verbogen zoals **otium**.

Het bijvoeglijk naamwoord kan ook gebruikt worden als **naamwoordelijk deel van het gezegde**. Het komt dan overeen met het **onderwerp** van de zin in **naamval, geslacht en getal**. Bijvoorbeeld: Iupiter is groot. Iupiter magnus est.

Hier onder vind je de verbuiging:

enkelvoud	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
nominativus	magnus	magna	magnum
vocativus	magne	magna	magnum
genitivus	magni	magnae	magni
dativus	magno	magnae	magno
accusativus	magnum	magnam	magnum
ablativus	magno	magna	magno
meervoud	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
nominativus	magni	magnae	magna
vocativus	magni	magnae	magna
genitivus	magnorum	magnarum	magnorum
dativus	magnis	magnis	magnis
accusativus	magnos	magnas	magna
ablativus	magnis	magnis	magnis

Om het **genus of geslacht** van de zelfstandige naamwoorden te bepalen volgen we de volgende regels:

De zelfstandige naamwoorden van **de eerste groep, eindigend op a** zijn meestal **vrouwelijk** met uitzondering van de zelfstandige naamwoorden die een man aanduiden: bv. agricola, boer.

De zelfstandige naamwoorden van **de tweede groep op us en er**, zie beneden, zijn meestal **mannelijk**.

De zelfstandige naamwoorden van **de tweede groep op um** zijn onzijdig.

De zelfstandige naamwoorden van **de derde groep** kunnen **mannelijk, vrouwelijk of onzijdig** zijn. Woorden die een man aanduiden zijn mannelijk. Woorden die een vrouw aanduiden zijn vrouwelijk. Voor de onzijdige zelfstandige naamwoorden en de andere mannelijke en vrouwelijke zelfstandige naamwoorden zijn er vele regels met evenveel uitzonderingen.

De mannelijke zelfstandige naamwoorden van de tweede groep op er

Tot de tweede groep zelfstandige naamwoorden behoren ook enkele zelfstandige naamwoorden op er. De meeste mannelijke zelfstandige naamwoorden op er van de tweede groep worden verbogen zoals ager. Enkele behouden de e in alle naamvallen en worden verbogen zoals puer. Hier onder vind je de verbuiging van ager.

Groep 2 op er	enkelvoud	meervoud
nominativus	ager	agri
vocativus	ager	agri
genitivus	agri	agrorum
dativus	agro	agris
accusativus	agrum	agros
ablativus	agro	agris

De bijvoeglijke naamwoorden van de eerste klasse type pulcher

De mannelijke vorm op er vinden we eveneens bij een aantal bijvoeglijke naamwoorden in de eerste klasse, soms blijft de e in de overige naamvallen behouden, soms niet. Hier onder vind je de verbuiging van **pulcher**, mooi. In deze verbuiging wordt de e weggelaten. Bij **miser**, ongelukkig blijft de e behouden. In het woordenboek: woordenlijst vind je de naast de mannelijke de vrouwelijke en onzijdige vorm van deze bijvoeglijke naamwoorden. Dit is weer een optimale gelegenheid om je geheugen te

trainen.

enkelvoud	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
nominativus	pulcher	pulchra	pulchrum
vocativus	pulcher	pulchra	pulchrum
genitivus	pulchri	pulchrae	pulchri
dativus	pulchro	pulchrae	pulchro
accusativus	pulchrum	pulchram	pulchrum
ablativus	pulchro	pulchra	pulchro

meervoud	mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
nominativus	pulchri	pulchrae	pulchra
vocativus	pulchri	pulchrae	pulchra
genitivus	pulchrorum	pulchrarum	pulchrorum
dativus	pulchris	pulchris	pulchris
accusativus	pulchros	pulchras	pulchra
ablativus	pulchris	pulchris	pulchris

De bezittelijke voornaamwoorden

De bezittelijke voornaamwoorden

**meus-a-um, mijn; tuus-a-um, jouw; suus-a-um, zijn ,haar, hun;
noster, nostra, nostrum, onze; vester, vestra, vestrum, jullie**

volgen de verbuiging van de verbuiging van de bijvoeglijke naamwoorden van de eerste klasse.

Het bezittelijk voornaamwoord van de derde persoon, **suus-a-um mag alleen gebruikt worden als de bezitter dezelfde persoon is als het onderwerp. Is dit niet het geval, dan wordt er voor een andere oplossing gekozen.** Dit wordt later besproken. Suam feminam amat betekent dus dat hij van zijn eigen vrouw houdt en niet van die van de buurman.

Vertaling van het stripie

I Phileros, je begraaft al de zevende rijke echtgenote op je land.

II Voor niemand, Phileros, brengt het land meer op dan voor jou.

III Africanus bezit veel rijkdom, toch jaagt hij op testamenten.

IV Het lot geeft velen te veel, aan niemand genoeg. (Vrij naar Martialis)

V De goddeloze Macrinus bidt hardop in de grote tempel:

VI “Goede voornemens, goede beoordelingen, goede vrienden.”

VII Deze goddeloze woorden mompelt hij onder zijn tong:

IX “Geweldig als mijn oom ontploft, een schitterende uitvaart!

X Geweldig als er onder mijn hak een grote pot met zilverstukken kraakt met de hulp van Hercules!

XI Ik ben de naaste erfgenaam van een schurftige en ziekelijke weesjongen. Met de hulp van Hercules schrap ik hem uit het testament!” (Vrij naar Persius)

Vocabularium

Om Latijn te leren moet je niet alleen de betekenis van de woorden onthouden maar ook de **grammaticale aanvulling**.

decimus-**a-um**

tiende

non

niet

olere, **oleo**

stinken

pecunia, **ae**

geld

fortunatus-**a-um**

rijk, gelukkig